

KURJER KRAKOWSKI.

Kurjer wychodzi codziennie o godzinie 10. rano z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

Przenumerata wynosi:		na prowincyi z przesyłką:	
w Krakowie:			
Bocznie . . . 9-80	Kwartalnie . . . 2-40	Rocznie 12 ztr.	
Półrocznie . . . 4-80	Miesięcznie . . . 80	Półrocznie 6 "	
		Kwartalnie 3 "	
		Miesięcznie 1 "	

Za odosłowanie 20 ct. miesięcznie.

Cena ogłoszeń:
 Za wiersz petytowy lub za jego miejsce, pierwszy raz 10 centów, za każdy następny zaś 5 centów. Nadane od wiersza petytowego 20 ct. Prospekta, cyrkularze dla prenumeratorów zamiejscowych po 1 ztr. od 100 egz., dla prenumeratorów miejscowych po 50 ct. od 100 egz.
 Nekrologia po 10 ct. od wiersza.

Ajencje Kurjera w Krakowie:
 Administracja „Kurjera“ (hotel Saski), główna trafikna na linii A-B, sklep Z. Skalskiego w Sukiennicach, handel Kukińskiego w Sukiennicach, sklep Hessa w Rynku, handel Bajera ul. Grodzka, Bingel, trafikna ul. Grodzka, E. Gross ul. Mostowa, księgarnia Zupanskiego w Rynku, handel Ekerka ul. Karmelicka Gronver ul. Zwierzyniecka, Frist ul. Florjanska, trafikna Markowicza ul. Florjanska, antykwarnia Himmelblaua ul. Szpitalna, J. Horowitz ul. Łobzowska, drukarnia A. Kozianskiego na Podgórzu.
 We Lwowie ogłoszenia do „Kurjera“ przyjmują „Centralne biuro Ogłoszeń“ ul. Kopernika 1, 11.

Redakcja ul. św. Anny l. 9, I. piętro. — Administracja w księgarni K. Bartoszewicza (hotel Saski).

Cena pojedynczego Numeru 5 centów.

Od Wydawnictwa.

Od dnia 25 b. m.
„Kurjer Krakowski“
 będzie wychodził
 w 2 razy większym formacie.

Pierwsze dziesięć Numerów rozslane zostaną w wielkiej ilości na okaz po całej Galicyi, W. Ks. Poznańskiem, Ślązku i do rodzin polskich zamieszkałych zagranicą.

Każdy Numer rozslanym będzie w ilości 4000 egzemplarzy (oprócz zwykłej ilości dla prenumeratorów), czyli, że numerów okazywanych rozejdzie się razem

40,000

egzemplarzy.

Zwracamy na to uwagę Pp. Przemysłowców i Kupców, gdyż podobna sposobność inserowania się i reklamowania zaledwie raz na lat kilka się zdarza.

KALENDARZ.

Dziś: Modesta b. m. Imię słowiańskie: Bogusz.
 Jutro: Macieja ap. Imię słowiańskie: Sławobój.
 Pojutrze: Zygryda b. w. Imię słowiańskie: Mirosław.
 Wschód słońca o godz. 7, minut 8. Zachód o godzinie 5, minut 20. Długość dnia 10 godz., minut 40.

MISYA hr. SZUWAŁOWA.

Od kilku dni dochodzą z Berlina i z Wiednia coraz to pewniejsze wieści o propozycjach, jakie ambasador rosyjski w Berlinie hr. Szuwałow, znany od dawna jako gorliwy rzecznik pokojowej polityki, a zadawna i zbliżenia się do Niemiec, przywieźć miał z Petersburga do Berlina celem podjęcia na nowo przerwanych w grudniu z. r. układów o ostateczne uregulowanie i załatwienie kwestyi bułgarskiej.

W odpowiedzi na głośną mowę Bismarka, który wyraźnie oświadczył gotowość rozpoczęcia dalszej na tym punkcie akcji dyplomatycznej, a nawet ofiarował poniekąd poparcie z godnych z traktatami żyjących rosyjskich u sultana, zdecydował się car rosyjski wystąpić z nowymi w sprawie wschodniej propozycjami, stwierdzając temsamem wobec całej Europy

chęć pokojowego załatwienia powstałych w ostatnich czasach konfliktów, dobrą wolę uniknięcia wojny, która w rezultacie swoim korzystnym lub niekorzystnym w każdym razie dla ekonomicznego rozwoju Rosyi i pomysłności jej finansów, straszną wywołałaby katastrofę. Zresztą car rosyjski inaczej postąpić nie mógł.

Za obecnie zamanifestowanym kierunkiem polityki zagranicznej, przemawiają tak doniosłe i ważne względy, takie widoczne korzyści, iż wobec teraźniejszej chwilowej konstelacji politycznej Europy, przeciwnych musiały wojownicze i namiętne głosy prasy rosyjskiej, ustąpiło parcie do wojny ze strony partii wojskowej, przekonanej także o niemożliwości zwycięstwa w walce z tak przeważającymi siłami przeciwników.

Z chwila, gdy się dokonał formalny akces Włoch do przymierza austro-niemieckiego, tj. od pamiętnej wizyty ministra Crispiego we Friedrichsruhe, gdy więc przez zżeczne wyzyskanie rywalizacji interesów francusko-włoskich na Morzu Śródziemnem, udało się ks. Bismarkowi pozyskać ewentualną pomoc armii włoskiej przeciw grożącej inwazyi francuskiej, — ujrzała się Rosya wobec tak kolosalnych sił ekonomicznych i militarnych, wobec takiej przewagi cywilizacyjnej, u swoich przeciwników, iż nawet w przymierzu z Francją, byłoby prawie szaleństwem rozpoczynać nierówną walkę, zwłaszcza, że postawa państw bałkańskich — z wyjątkiem drobnej Czarnogóry — nie okazywała wcale „braterskich“ sympatyj, a gabinet angielski zaprzeczył przez usta Salisbury'ego bardzo stanowczo, jakoby Anglja nie miała już żadnego interesu do obrony półwyspu Bałkańskiego przeciw inwazyi rosyjskiej armii.

Nie mogąc bez narażenia się na straszliwą katastrofę, dobyć oręża i znieść butnego krzyżackiego przeciwnika, a niechęć obojętnem i wyczekującym zachowaniem się przedłużać i niejako młżaćo uznawać obecnego, z traktatem berlińskim najzupelniej niezgodnego, stanu rzeczy w Bułgarii, a temsamem przyznać się wobec rozgoryczonej opinii publicznej w kraju do zupełnej klęski dyplomatycznej w sprawie wschodniej, — skorzystano tym razem bardzo chętnie z ofiarowanych usług „des ehrlichen Maklers“ z tej prostej przyczyny, że nie było na razie innego sposobu wyjścia z przykrej, z każdym dniem pogarszającej się sytuacji, do jakiej niezręczna polityka cara Rosyę doprowadziła.

Treść propozycji gabinetu petersburskiego nie jest jeszcze dokładnie znaną, domyślają się, iż pragnie on pozyskać mocarstwa do wspólnej dyplomatycznej akcji przeciw ks. Ferdynandowi, ażeby w ten sposób pozbawić go stronników i sympatyj w Bułgarii, ośmielić licznych jeszcze zwolenników Rosyi, wywołać ruchy rewolucyjne i ostatecznie zastąpić Koburga innym jakimś księciem, któryby się bardziej skłaniał na stronę rosyjską.

Czy nowy ten plan polityki rosyjskiej znajdzie poparcie pokojowej ligi, — okaże najbliższa przyszłość, nam się jednak zdaje, iż nawet przy moralnej pomocy trój-przymierza nie potrafi Rosya zdobyć sobie danego wpływu w Bułgarii, która wyżej sobie ceni niepodległość, niż łaskę cara.

Sprawy krajowe.

Z projektów ustaw melioracyjnych, na zeszlorczonej sesji sejmowej uchwalonych, jeden tyczący się osuszenia bagien Oleskich dotąd nie został sankejonowany, a ponieważ roboty miały się rozpocząć już w r. 1888, więc niesankejonowanie równa się odroczeniu melioracji. Sankeja nie została właściwie odmówiona, lecz tylko trzymana jest w zawieszeniu aż do wyjaśnienia wątpliwości technicznych, które Minister rolnictwa podniósł w maju 1887 roku, a które dotąd jeszcze przez krajowe biuro melioracyjne nie mogły być usunięte. Ponieważ uchylene wątpliwości technicznych zapewne wpłynię na zmianę kwoty kosztów melioracji, przeto z tego powodu, jakoteż i z powodu niemożności rozpoczęcia robót w terminie, w pierwotnym projekcie ustawy oznaczonym, projekt ten zapewne wróci do Sejmu w formie zmienionej na przyszłej sesji.

Archidiecezja lwowska obrz. łac., według „Wiad. Katol.“, liczy obecnie 674 461 wiernych, 463 kapłanów świeckich, 74 alumnów w semin. kleryków, a 63 w seminarjum chłopców, 143 kapłanów zakonnych, 60 kleryków zakonnych, 82 bractwisków i 503 zakonnice, wraz z nowinyuszkami i konwerskami.

Szkolne. W komisji budżetowej Izby posłów odpowiedział minister Gautsch na zapytanie dra Czermakowskiego, że na razie posady inspektorów szkolnych okręgowych kreowane będą tylko w Krakowie, Wadowicach, Sanoku i Tarnopolu. W następnym roku zostanie wstawionych na to w budżet 7000 zł. więcej. — Hausner interpelował w sprawie sprzedaży książek szkolnych. Gautsch odpowiedział, iż czyni wszystko co może, aby książki potaniały. Specjalnie dla Lwowa po ekspiracji umowy z zakładem Ossolińskich o wiele tańsze przedłożono oferty.

Rzeszów. Prezes Rady powiatowej rzeszowskiej, p. Edward Jędrzejowicz, złożył na posiedzeniu Wydziału dnia 10 bm. swoją godność i urzędowanie jako marszałek powiatowy. Liczne zajęcia, jako prezesa — skoro obowiązek ten wypełnia się ściśle i sumiennie — wymagają nadzwyczajnej ofiary własnego dobra i zdrowia. Wypełniać obowiązek tak, jak go p. Edward Jędrzejowicz pojmował, znaczy poświęcić się w zupełności dla ogółu i ponosić częstokroć największe przykrości w walce o dobro sprawy, jakie się ma na oku i nadawać autonomicznej władzy kierunek realny, połączony z powagą i godnością. Te przymioty, jak nadzwyczajna wytrwałość, praca, oględnosć wobec stronnictw, poświęcenie się i zaparcie siebie samego, utrzymanie nici przewodniej wszystkich spraw od początku urzędowania aż po koniec, wykazał ustępujący prezes w znakomitym stopniu. Dla spraw włóscian był on gorącym protektorem, a jako szef biura nietylko przełożonym-urzędnikiem, ale życzliwym opiekunem. To też o bok członków Wydziału, żegnali ustępującego prezesa urzędnicy z szczerym żalem, tracąc w nim swego przodownika i przyjaciela. Liczne zasługi ustępującego prezesa są wszystkim interesującym się sprawami powiatu dostatecznie znane; nadmienić tu jednak wypada w szczególności nader taktowne, łagodne i oględne wprowadzenie nowej ustawy drogowej, czem on osobiście i bardzo gorąco się zajmował, wobec nieraz upornych stron, jak również doprowadzenie do skutku budowy mostów nad Wisłokiem w sposób tak bardzo korzystny

dla powiatu, mimo najliczniejszych trudności. Powiat traci w ustępującym prezesie znakomitego naczelnika, który z całym zrozumieniem rzeczy godność mu powierzona sumiennie wypełniał i który w każdej chwili i każdego czasu przekładał sprawy ogółu nad swoje własne.

Kańczuga. W ostatnich czasach odbywały się u nas wybory do Rady gminnej — a więc akt doniosłej natury. Jak wszędzie, tak i tu powstały zaraz dwa stronnictwa: chrześcijańskie i żydowskie — obydwie agitujące za swoimi upatrzonymi z postanowieniem przeprowadzenia choćby nie wiedzieć z jaką ofiarą, wyborów według swej myśli i planów. Żydowska partya chciała koniecznie, aby 12 mojżeszowego wyznania krześcijańska radzieckie zajmowało — chrześcijanie zaś byli liczbą temu przeciwni, godząc się tylko na to, aby z drugiego koła wyszło jedynie 8 radnych żydów. Koniec końcem, po długiej walce zwycięstwo zostało po stronie partji chrześcijańskiej: do Rady wybrano chrześcijan 16, a żydów 8. Przy tem wszystkiem zaszedł jednak epizod, który zasługuje na poruszenie go w łamach gazet, — epizod, który dostatecznie ilustruje tutejszych żydów, a oburza każdego. Otóż znajduje się tu między wyznawcami religii mojżeszowej niejaki p. Hersz Zwancyger, obywatel bardzo porządny i poważany, który jednak między współwyznawcami swymi nie cieszy się wielkim mirem, no bo chociaż chodzi w jupicy, to jednak myśli jak obywatel kraju porządny, a nie jak kańczudzcy ortodoksi. Tęgo to obywatela partya żydowska w żaden sposób nie chciała wybrać na radnego, ale dzięki energii kilku mieszczan pan Zwancyger wyszedł z drugiego koła — został wybranym. P. Z. chcąc się odwdziżyć za to chrześcijanom, głosił w pierwszym kole li tylko na samych chrześcijan. Gdy się o tem „Izrael“ dowiedział, uderzył na alarm; powstał wśród niego wielki hałas i zgorznienie, posypały się przekleństwa i gromy — a w końcu uchwalono, że Hersz Zwancyger, jako trzymający z „gojami“, nie jest godnym niczego, jak tylko „hazyki“. I rzeczywiście następnej nocy po wyborach przylepiono na domu p. Zwancygera „hazykę“ (wyklęcie) i to oszczędną kurendą ogłoszono innym gminom żydowskim. W dodatku donieśli o tem ortodoksi „cudownemu“ rabinowi w Beżwie, prosząc go o „zagubienie“ Zwancygera. Co rabin na to powie, nie wiemy, ale p. Z. może być spokojnym, że „hazyka“ zwróci się sama przeciw jego nieprzyjaciolom w postaci ek. zandarmeryi. Czy wypadek ten nie dowodzi, jak daleko jeszcze w tyle cywilizacji pozostają mieszkańcy żydowskiej Kańczugi? „Więcej światła!“ — słusznie godzi się zawołać z Goethem.

Sanok. Wydział powiatowy wniósł petycję do obu Izb Rady państwa przeciw zamierzonej projektem rządowym niekorzystnej dla rolniczych gorzelni zmianie systemu opodatkowania spirytusu i naruszeniu prawa propinacji — i uchwalił wysłać z powiatu deputację do Wiednia. — Prezes: Romer.

KRONIKA.

† **Ksiądz Stanisław Nowiński**, katecheta gimnazjum św. Anny, komisarz biskupi dla szkół miejskich, pisarz arcybactwa miłosierdzia, zmarł wczoraj nagle o godz. 10^{1/2} wieczorem, przeżywszy lat 47. Śmierć nastąpiła w mieszkaniu prof. Dra Zolla, do którego zmarły przybył w odwiedziny. Przyczyną śmierci był ostry obrzęk płuc. Pomocy lekarskiej udzielili na miejscu doktorzy Bukowski, Wilkosz i Żuławski. Zmarły urodzony w r. 1840, wyświęcił się w r. 1863. W mieście naszym powszechnie znany i lubiany, a młodzież otaczała go serdeczną miłością.

Śnieżycy przy silnym wietrze sroży się dziś od rana. Łatwo przewidzieć nowych zawięć śnieżnych na kolejach i odcieczia nas od świata. W mieście naszym nieusunięto dotychczas starego śniegu, — czyżby czekano na świeżą śnieżycę!...

W Muzeum techniczno-przemysłowym dr. Baranieckiego otwartą została wystawa ciekawych przedmiotów z wyspy Jawy, a po części i z Sumatry, których ofiarodawcą jest dr. Jarosław Waszak, lekarz w służbie holenderskiej na wyspie Jawie, rodem z Ukrainy, a wychowaniec tutejszego uniwersytetu. Przedmioty te stanowią dopiero jedną partya darów p. Waszaka (gdyż dwie takich ma nadesłać jeszcze potem), a jednak są one już teraz zbiorem ciekawym eennym i pouczającym. Zbiór ten składa się z okazów etnograficznych i domowego, miejscowego przemysłu. Są więc tu modele domów ze ścianami z mat trzciniowych, okaz lektyki, w której przenoszą malajską pannę młodą do mężowskiego domu, warsztaty tkackie bardzo oryginalne, broń

używane przez autochtonów, leki, posążki bóstw, księga święta, pisana po batakowsku na korze drzewnej z ciekawymi ilustracjami kolorowymi, listy pisane na bambusie, tkaniny, poglądowy proceder ich malowania, okazy ceramiki miejscowej, modele pługów i innych narzędzi rolniczych, łyżki z orzecha kokosowego, kosze, plecionki i t. d. Wszystko to są przedmioty niezmiernie zajmujące i podnoszące jeszcze wartość bogatych zbiorów muzealnych dr. Baranieckiego, które już dziś można śmiało zaliczyć do najznakomitszych.

Sokół krakowski bez zbytniego nadużywania młodych swoich skrzydeł, lecz spokojnie i rozważnie, wciąż się rozwija i rozszerza zakres swego działania w sposób bardzo pomyślny, zawdzięczając to w równej mierze dobremu kierownictwu swojego prezesa, dra Stycznia, i zwiększającej się bez przerwy liczbie swych członków, która poważnej cyfry 100) już dosięga i jest najlepszym dowodem żywotności i odczuwanej przez społeczeństwo potrzeby podobnych stowarzyszeń. W najbliższym czasie nasz „Sokół“ ma zaprowadzić u siebie tyle potrzebnych dla rozwijania sił i zregocności młodzieży nauk fechtunku, dla której potrzebne rekwiizyta, dość kosztowne, są już zakupione w całości. W dalszym planie przy pomyślnym rozwoju towarzystwa proponuje się w nim naukę celnego strzelania, jako zaś w ostatnim uzupełnieniu cyklu gimnastycznych ćwiczeń w „Sokole“, zarząd jego nosi się z myślą połączenia z nim kiedyś szkoły jazdy konnej i zjednoczenia jego z istniejącymi już u nas towarzystwami wioślarzy i bicyklistów. Lecz to są plany dość oddalonej jeszcze przyszłości. Tymczasem zaś „Sokół“ w dzisiejszym swym szczupłym zakresie, czysto gimnastycznym, rozwija pomyślnie działalność, czego dowodzą urządzane od czasu do czasu publiczne popisy członków jego. A obok tego stoi towarzystwo to bardzo dobrze pod względem materalnym, bo nietylko (wbrew przewidywaniom pesymistycznym osób niezyciowych) nie ma niedoboru, lecz posiada już dość znaczne oszczędności. Mieści się ono teraz jeszcze w lokalu cudzym, którego mu z godną uznania uczynnością obywatelską pp. Johnowie udzielają. Lecz zamysła bardzo poważnie o budowie własnego gniazda odpowiedniejszego celowi. Aby zgromadzić fundusz na budowę specjalnego dla „Sokoła“ pomieszczenia, zarząd jego zaciąga pożyczkę, od której będzie wypłacał 4 proc. na rok.

Emigracya chłopów do Ameryki. Wczoraj na dworcu kolejowym w Bonarce przytrzymało kilkunastu włościan wraz z agentem, emigrujących do Ameryki. Kiedy pociąg przyszedł na stację, oznajmiono włościanom, że muszą przesiąść się do innych wagonów. Oczekujących na zmianę wagonów zandarmami przyaresztowali i na miejsce zamieszkania odstawili.

Krakowskie filialne Stowarzyszenie Czerwonego Krzyża, którego zadaniem jest, jak wiadomo, pielęgnowanie rannych, a któremu przewodniczy u nas były prezydent, rada miejski i poseł dr. Weigel, krztała się energicznie około przygotowania w mieście lokalów na szpital, na głównym dworcu kolejowym — prowizorycznego ambulansu opatrunkowego, tu zaś i tam — zapasów szparpi i bandażów i narazcie — wczesnego zapewnienia należytej obsługi lekarskiej i pomocniczej. Świeżo właśnie przez Stowarzyszenie zyskał przyrzeczenie St. Felicjanek tutejszych, że obejmą w razie potrzeby obowiązki pielęgnowania chorych w szpitalach i ambulansie, na naczelnego zaś kierownika w nich pomocy lekarskiej i chirurgicznej zaprosił profesora chirurgii w uniwersytecie Jagiellońskim dr. Rydygiera, który też oświadczył zupełną swą do tej ważnej usługi gotowość.

Towarzystwo lekarskie odbyło we środę pod przewodnictwem Doc. dra Marsa zwyczajne posiedzenie, na którym Dr. Krokiewicz mówił o prątku raka świeżo odkrytym; prof. dr. Rydel o nowszych sposobach operacji żołądka, a dr. Schaitter okazał ciekawy preparat sądowo lekarski.

Feik czy fajka? Chcąc czytelników naszych tem lepiej zapoznać z pomysłowością p. E. Heidera, o którym już uczyniliśmy wzmiankę w numerze naszego dziennika ze środy, musimy jeszcze to nadmienić, że p. E. Heider zniewolony przez władze zmienić dopisek na szyldzie, z „dawniej J. Feik“ na „pod fajką“ uczynił to w wcale dowcipny sposób, gdyż z litery *pod* i *a* są tak małe, że jedynie dla chcących koniecznie widzieć tę poprawkę są widzialnymi, a więc wygląda szyld tak: „E. Heider pod Fajka.“

Otrzymujemy następujące pismo. Szereg odczytów z dziedziny fizjologii, wygłoszonych przezemnie celem utworzenia funduszu na zakupno narzędzi dla uczniów i lekarzy, poświęcających się badaniom fizjologicznym, przyniósł dochodu 242 zlr. 50 cent. — Roz-

maite wydatki wyniosły 28 zlr. 50 cent. Pozostało więc 214 zlr. w. a. — Za powyższą kwotę zostały już zakupione odpowiednie przyrządy u mechanika Majera w Zurychu. — Składając niniejsze sprawozdanie, dziękuję serdecznie jeszcze raz, Wnemu Prof. Drowi Czryniańskiemu za łaskawe odstępianie sali, a prof. Drowi Olszewskiemu za prawdziwie koleżeńską pomoc przy zastosowaniu oświetlenia elektrycznego do demonstracji zjawisk fizjologicznych, — oraz Szanownym Redakcyom za chętne umieszczenie programów i sprawozdań z moich odczytów.

Kraków d. 23 lutego 1888.

Z poważaniem
Prof. N. Cybulski.

Wyjaśnienie. Otrzymujemy następujące pismo: Szanowna Redakcyo! W kronice z dnia 18 lutego r. b., uczyniła Szanowna Redakcyo wzmiankę, jakobym ja zawarł z Zarządem więzień umowę, na mocy której miałby ten Zarząd więzień zajmować się nadal wymiataniem śniegu i lodu... Wzmianka ta spowodowała p. Wincentego Wiadrowskiego, iż w kronice z dnia 21 lutego r. b. zamieścił pismo, w którym podnosi tę okoliczność, iż bez uchwały Sekcyi a względnie Rady miasta nikt nie ma prawa zawierać z kimkolwiek jakichkolwiek umów o roboty. — Otóż oświadczam że p. Wiadrowski ma zupełną rację, utrzymując, iż do zawarcia umowy w własnym zakresie gminy potrzeba zezwolenia Sekcyi a względnie Rady miasta, ale jeźliby zaś p. Wiadrowski sądził, że ja z Zarządem więzień jaką umowę zawarłem, to jest w błędzie, bo ja żadnej umowy nie zawierałem ani też nie miałem i nie mam tego zamiaru. Więźniowie bywają użyci do robót w mieście od kilku lat, a obecnie zamawia ich p. naczelnik straży pożarnej po poprzednim porozumieniu się ze mną. W końcu nadmieniam, że w czasie od 18 stycznia r. b., odkąd objąłem ogólną kontrolę czynności służby miejskiej, spadł śnieg dwa razy bardzo obficie i dwa razy sterczyły wysokie kupy zmieczonego śniegu i wyrabanego lodu w mieście i dwa razy też uprzątnięto śnieg i lód z celniejszych miejsc miasta. Uprzątnięcie to odbyło się rzeczywiście szybko i to też może było powodem, że Szanowna Redakcyo wspomniała o robotach w kronice z dnia 18 lutego r. b., na co odpowiedział p. Wiadrowski, ale tę szybkość uporania się ze śniegiem i lodem należy przypisać jedynie tylko tej okoliczności, że w tym czasie zwiększone siły robocze, bo oprócz 30 stałych pomocników straży pożarnej i 9 furmanek miejskich, użył 19 furmanek prywatnych i około 500 więźniów przez kilka dni i w pewnych partiach; wydatek zaś na te zwiększone siły robocze wynosi około 830 zlr.

Łączę wyrazy szacunku
Dr. M. Schmidt,
2gi wiceprezydent miasta.

Kraków dnia 23 lutego 1888.

Memento animae Joanis 1876. Taki napis grawirowany nosi puszkę srebrną, połączoną na komunikanty, skradziona prawdopodobnie w jednym z tutejszych kościołów, a zakwestyonowana u jednego z żydów na Kazimierzu. Puszkę tą krążyła, jak się dowiadujemy, od dłuższego czasu między żydostwem, sprzedawana z ręki do ręki. Organa policyjne, nie zdołały dotychczas dopytać się o właściciela. Ciekawą też jest rzeczą, dlaczego dotychczas poszkodowany nie zgłosił ubytku tak drogiego przedmiotu — do ek. policyi!...

Morderca. Niedawno temu podaliśmy notatkę o okropnym morderstwie, popełnionem w Kańczudzie koło Kęt. Obecnie jesteśmy w możności podania bliższych szczegółów co do sprawy tej zbrodni. Nazywa się Franciszek Uchlarz vel Bisman, rel. rz. kat. liczy lat 36, jest żonaty i był pomocnikiem mydlarskim. Zandarmerya w Kentach wpadła na jego trop, gdyż nocował w tamtejszej gospodzie tejże nocy, w której popełnił morderstwo. Uchlarz był kilka razy aresztowanym i zasądzanym za rozliczne przestępstwa kradzieży, oszustwa, włóczęgostwa itd. Uchlarza dotychczas nie ujęto.

Handelek zwierzyń. Wiadomo powszechnie o zeszłorocznych debatach sejmowych w przedmiocie obostrzenia ustawy łowieckiej i o powziętej ostatecznie uchwały, aby rząd odnośną ustawę należycie wykonywał. Wiadomo nam również, że ubogi w zwierzyń kraj nasz potrzebuje koniecznie jakowejś ochrony tych mieszkańców pól i lasów, gdyż inaczej doczekamy się tego, że z czasem zająca ujrzyć będziemy mogli tylko w... menażeryi!... Ale co tu mówić o ochronie zwierzyń, kiedy ludzie mają sposoby wymijania paragrafów ustawy i „sztuka kuropatwy tłuka“? Pozwoliłem sobie przetrwestować utarte przysłowie, albowiem przedmiot tego wy maga.

Otóż onegdaj zabrały organa ek. Dyrekcji policyi z dworca tut. kolei przesyłkę pod adresem „Luise Kno-

rek Bahnhof — Krakau,“ której nadawca F. Hocznier z Tarnowa zdeklarował, że przesyłka zawiera „nieżywe ptaki.“ Straż skarbową podejrzewając rzetelność deklaracji, pozwoliła sobie zaglądnąć do wnętrza przesyłki: po przetrząśnięciu której znalazła 181 sztuk kwiczołów i 25 sztuk kuropatw! Co do kwiczołów, nie byłoby krzyku, bo te zabijać wolno, ale kuropatwy przy końcu Lutego — to rzecz karygodna! Wyłapano też drugą przesyłkę pod tymże adresem deklarowaną „rogacz!“ a przy rewizji znaleziono zamiast rogacza — siutę, na którą jak wiadomo polować nie wolno. I kto-trudni się ek. urzędnik poczyty p. K., który podstawił swoją żonę jako odbiorczynię! Policja wpadła na trop, że podobny transport zakazanej zwierzyny odbywał się od dłuższego czasu, przedsiewzięła więc przeciwko temu pewne środki ostrożności.

Nowy teatr w Krakowie. Sekcja ekonomiczna Rady miejskiej, zastanowiwszy się nad podniesieniem przez archeologów zarzutami co do burzenia gmachu św. Ducha, postanowiła pozostać przy dawnej swej uchwałce, aby zburzyć część gmachów po szpitalu św. Ducha i przygotować tam plac pod budowę nowego teatru.

Kolej północna rozpiła konkurs na posady lekarzy kolejowych na liniach, które mają być świeżo otwarte, a mianowicie: Kojstein-Bielsko i Bielsko-Kalwaryja.

Kulturträger w Węgierskiej Górze. Przed paru dniami zawitało towarzystwo dramatyczne pod kierownictwem p. T. S. do Węgierskiej Górki. Kierownik był zmuszony udać do p. hutniczego (owego kultur-trägera) o pozwolenie sali kasynowej na dawanie przedstawień, czyli paru wieczorków dramatycznych. Tenże pan po długim jednak namyśle, naturalnie nie chcąc mówić po polsku, tylko po niemiecku, zezwolił na trzy przedstawienia. Pierwsze wypadło ku zadowoleniu publiczności i kasy teatralnej. To bardzo musiało boleć syna Germanii, że w tym miejscu, gdzie on rządzi, znajduje się teatr polski, postanowił zabronić nadal tych przedstawień. Ledwie jeden z tamtejszych Polaków, nie należący swym stanowiskiem pod jego skrzydła kulturträgera, przedstawił mu to, na coby się naraził w opinii publicznej, więc z przykrością po pewnym namyśle zezwolił. Więcej takich kulturträgerów, aby było dobrze Bismarckowi!...

Z Poznania. Izba posłów Sejmu pruskiego przystąpiła po dłuższej i ożywionej rozprawie etat komisji kolonizacyjnej. Przeciw etatowi przemawiali członkowie Koła polskiego Ostrowicz i Czarniński. Pisma pruskie krzyczą, że prace komisji kolonizacyjnej postępują bardzo wolno i są biurokratycznie ociężałe. W tym tygodniu rozpoczyna się w Izbie obrada nad budżetem Ministerstwa wyznań i oświaty, które potrwać niezawodnie dni kilka. Dotychczas nie zapadła jeszcze uchwała, czy Koło polskie wystąpi z osobnym wnioskiem o uchylenie znanych rozporządzeń, mocą których język polski został wykluczony ze wszystkich szkół. — Wieś Grzebienisko, w powiecie szamotulskim, zamieszkałą przez osadników staroluterskich, przezwano „Dorf Kamnthal.“

Z Warszawy. Na skutek decyzji Rady państwa wszystkie archiwa akt dawnych po miastach gubernjalnych mają być skasowane, a papiery przesłane do głównego archiwum w Warszawie. Przed dniem 13-go lipca r. b. ma być skasowane ostatnie archiwum gubernjalne w Kaliszu. W tym celu ministerjum sprawiedliwości zażądało od warszawskiego sądu okręgowego sporządzenia etatu urzędników, mających w przysługę głównemu archiwum objąć posady.

Arystokratyczni gracze. W Wiedniu stawał niedawno przed sądem gracz hazardowny, który operował wyłącznie w kołach arystokratycznych. Suma wygranych przez oskarżonego przechodzi milion; tak np. w Baden-Baden od ks. Walii wygrał w ciągu jednej nocy 100.000 talarów, a ks. Wittgenstein w parę godzin przegrał do niego 60.000 marek. Stawał zwykle na jedną kartę od 5 do 10 tys. marek. Podsądny został uniewinniony, ponieważ dowiódł, że nigdy nie oszukiwał.

Siedemnaste lat w kołysce. W Stockerau żyje nieśczęśliwa dziewczyna, nazwiskiem Marya Schumann, córka średniozamożnej rodziny, która w tej samej kołysce, gdzie ją włożono w chwilę po przyjściu na świat, skończyła 15-go bm. siedemnasty rok życia. Biedna kaleka, pomimo wieku swego jest rozwiniętą umysłowo tak, jak nowo narodzone dziecko; życzenia swoje wyraża zapomocą niezrozumiałych dźwięków. Zadowolenie lub radość objawia podobnym do uśmiechu skrzywieniem ust, w których porusza się niestanę bardzo silnie rozwinięty język, jakby niemożąc się w nich ułożyć. Kaleka przyjmuje napół płynne pożywienie, bo zżęczy jej, pomimo, iż są zupełnie prawidłowo rozwinięte

i posiadają pęciolateczne zęby, nie mają wcale władzy. Nieśczęśliwa dziewczyna śpi bardzo dużo, często 48 godzin bez przerw. Na jawie ani chwili nie leży spokojnie, lecz rusza ciągle nogami, rękami i językiem.

Miłosna tragedia. W Maros-Ilye na Węgrzech Antoni Szylagyi, 29-letni jedynak zamożnej szlacheckiej rodziny utrzymywał od dłuższego czasu stosunek miłosny z 21-letnią bardzo przystojną mężatką, która była jego kuzynką. Mąż przyszedł do scen gwałtownych. Zakochana para tedy postanowiła wspólnie umrzeć. Szylagyi cały swój majątek zapisał 4-letniemu synkowi swej kochanki, potem zamówił dwa trumny, dwa nowe stroje, dla siebie i dla niej, a wreszcie kupił rewolwer. W domu Maros-Ilye, kazał przyjąć kapeli cygańskiej na swój pogrzeb, co muzykanci jako żart uważali. Nareszcie w ostatni poniedziałek zapustny o g. 10 rano, gdy mąż kochanki nie zastał jej w domu, udano się do mieszkania Szylagyi'ego i wylano drzwi, bo nikt na kochankiem oboje umarli, z piersiami przestrzelenemi.

Wiadomości artystyczno-literackie.

Z teatru. Wczorajszym przedstawieniem prawdziwą i wielce pożądaną niespodzianką przygotowała dyrekcja pułtorow Fredry, dziś na wskroś swojska atmosfera coraz rzadziej wprowadzanych na scenę podziałów jak ożywczy promień na spragnioną naszą publiczność. Trzy jednoaktówki z pośmiertnej spuścizny ojca komedji polskiej, tecznie ujemne wrażenia kilku ostatnich premier, a artystom naszym dały sposobność odświeżenia sił swych przypomnieniem kreacji z rodzimego gruntu zaczerpniętych. W „Panu szczęśliwym“ grający tytułową rolę p. Siemaszko rozwiniął bardzo szlachetnie charakterystyczne rysy typowej postaci, wzorowanej na pierwowzorze śp. Rychtera. W przepysznym odegraniu komedji „Dwie bliźny“ odznaczały się talentem panie Hoffman i Wolska, którym doskonale wtórowali pp. Sobiesław i Lubicz. Wdzięczną rolę Wandy z elegancją oddała p. Ziemińska. Dopełniła widowiska komedja „Nikt mnie nie zna“, w której zbierali zasłużone oklaski pp. Stępowski, Siemaszko, oraz panie Koźmińska i Sierpińska. Jednej tylko uwagi miłozieniem pominać nie możemy a mianowicie braku staranności w recytowaniu wiersza Fredrowskiego, co razilo powszechnie. Sądzymy, że reżyserja mogłaby łatwo wadliwości te usunąć.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Austro-Węgry. Podług wiadomości z Berlina, gabinet wiedeński na propozycje rosyjskie w sprawie bułgarskiej udzielił odpowiedzi wymijającej. mniej więcej że nie uznala, ale i oświadczyła już, że stanowisko zapośredniczenia w Bułgarii jest nieprawne. Z tego powodu Austria nie ma dziś nic w tym względzie do uzupełnienia, lub zmienienia. — Kreuz Ztg., zaprzecza doniesieniu „Posta“, o przesłaniu noty w sprawie Bośni i Hercegowiny przez Turcję, oświadczając, iż krok podobny byłby „bezmysłną głupotą.“ — Pierwsze posiedzenie parlamentarnej komisji wódczanej zwołane zostało na wczoraj wieczór (23 b. m.).

Niemcy. W stanie zdrowia następcy tronu zaszedł zwrot pomysłny. Rana po operacji goi się i sam pacjent oświadczył, że czuje się lepiej. Zabarwienie flegmy w poniedziałek. Polepszenie jednakże uważać nie należy, jako zupełne ustąpienie niebezpieczeństwa. — Dzienniki niemieckie w przedmiocie propozycji rosyjskiej praktycznego rezultatu spodziewać się po nich nie można. Niektóre nawet dzienniki uważają rozpoczęcie akcji dyplomatycznej ze strony Rosji, jako przedwstępstwa nie będą mogły zachować się obojętnie wobec wydarzeń, jakie zdają się zapowiadać z propozycji rosyjskich.

Bułgaria. Nie tylko w drodze dyplomatycznej usiłuje Rósja usunąć księcia Ferdynanda z Bułgarii jak donoszą bowiem do „Pol. Corr.“ w Tarnowie od stosunki z Zankowem i emigrantami bułgarskimi w Rostantynopola, o wysłaniu przez rząd sofijski wojsk do Burgas i o zamiarze ufortyfikowania tej miejscowości, jak również portu w Warnie, z obawy napadu. Książę Ferdynand zyskuje jednak w gronie patryotów bułgarskich coraz więcej stronników. Na odbytem w So-

fji zgromadzeniu opozycji mistów z party Radosławowa, jednogłośnie przyjęto rezolucję: „skupienia się około tronu ks. Ferdynanda, pomimo zachowywania nadal opozycji względem gabinetu Stambułowa.“ Również do demonstracyjnych objawów sympatii dla księcia czyni przygotowania ludność całego kraju na dzień 26 bm., w którym przypada rocznica urodzin ks. Ferdynanda.

Włochy. Na granicy włosko-francuskiej w Modanie, zaszło w ostatnią noc zapustną sprzeczką, która mimo iż pozbawiona była charakteru politycznego, stała się przedmiotem interpelacji w francuskiej Izbie doputowanych. Rzecz się tak miała: „Włoski weterynarz Girolami poróżnił się w kawiarni z lekarzem sztabowym francuskim Favrem, gdzie było obecnych podobnie około 200 Francuzów i Włochów. Francuzi przeszkodzili targnąć się na Favra i przymusili Girolamiego do wyjścia z kawiarni. Niebawem potem zjawił się w mieszkaniu Girolamiego oficer w cywilnym ubraniu, z żołnierzami i nakazał mu się udać do kawiarni, dla wytłumaczenia się. Girolami uczynił to a następnie został oddany w ręce żandarmów francuskich, którzy go całą noc więzili. Z powodu tego zajścia, rząd włoski polecił Girolamemu udać się do Suzy i oczekiwać tam dalszych poleceń rządu, a ponieważ w Modanie zapanowało między ludnością wzburzenie, włoscy żandarmi stacyi kolejowej otrzymali rozkaz nie udawania się do miasta. Jednocześnie minister Crispi zażądał od rządu francuskiego, zmiany osób ze straży pogranicznej w Modanie. — Stożąc pod Spezią i Genuą eskadra angielska, dowodzona przez admirała Hewetta, odpłynęła w piątek do San-Remo.

Własne telegramy Kurjera.

San Remo 23 lutego. Wczoraj rozmawiał cesarz wicz przez półtora godziny z księciem Wali. Ostatnią noc spędził cesarz wicz źle, lecz dzisiaj rano stan zdrowia polepszył się. Mackenzie i Bergmann postanowili swój pobyt tutaj przedłużyć. Lekarze kładą obecnie główną wagę na to, aby apetyt powrócił i ciągle wzmagał się.

Spezia 23 lutego. Kasyno oficerów marynarki urządziło na cześć admirała Hewetta i oficerów angielskiej eskadry, bal, na którym obecny był książę Genui i reprezentanci władz.

Paryż 23 lutego. „République Française“ donosi z Rzymu: Austria, Włochy i Anglia, po tajemnym porozumieniu się z Bismarckiem, uważać będą rosyjską okupację Bułgarii za „casus belli.“

Warszawa 14 lutego. (Pocztą do granicy.) Przygotowania wojskowe w Rosji nie ustają. Do rosyjskiego „opólczenia“ asenterują corocznie zdolnych do wojska ludzi, zwanych „ratniki“, których jednak nie powołują pod broń. Dnia 17. lutego otrzymali wszyscy „ratniki“ nakaz, aby się nie wydalali z miejsc zamieszkania. Karty ich powołania są na czerwonym papierze.

Wenecja 13 lutego. Do arsenału przyjęto 1.200 robotników pomocniczych dla przyspieszenia robót, ponieważ pancernik „Francesco Morosini“ w ciągu czterech dni musi być uzbrojonym. Pyrotechniczny instytut w Kapui otrzymał zamówienia na 6 milionów patronów, z dostawą do połowy kwietnia b. r.

Redaktor odpowiedzialny:
Marceli Turkawski.
Wydawca:
Kazimierz Bartoszewicz.

OBWIESZCZENIE.

WIOSENNY JARMARK NA KONIE W KRAKOWIE.

W dniu 10 Marca 1888 rozpocznie się w Krakowie wiosenny pięciodniowy jarmark na konie szlachełne, gospodarskie i włościańskie.

Konie znajdują pomieszczenie w stajni urządzonej w krytej ujeżdżalni pod Kapucynami przez jej dzierżawcę p. Ignacego Zangena.

Dnia 13 Marca 1888 (Wtorek) odbędzie się główny jarmark na konie włościańskie na placu na Groblach.

Oprócz miernego stajennego od koni pomieszczonych w stajni urządzonej w krytej ujeżdżalni, żadne inne opłaty nie będą pobierane.

Wyjaśnień udzielać będzie Wydział III. Magistratu m. Krakowa.

Kraków, dnia 30 Stycznia 1888 r.

Prezydent miasta

Dr. Szlachetowski.

Pożyczki na dobra i domy

w Galicji, przeprowadza się z pierwszorzędne... zaliczek uie bierze się.

Karolina Buczyńska

akuszerka

mieszka obecnie przy ul. Wisłnej Nr 4 na I piętrze.

Ekstrakt Słodowy

wyrobu

J. Trąbczyńskiego

w Winiarach pod Kaliszem jako środek leczniczy w kaszlu i innych chorobach... w Warszawie listem pochwalnym.

Cena 60 centów.

Dostać można we wszystkich aptekach. 79 2-10

KSIĘGARNIA

K. BARTOSZEWICZA

w Krakowie, Hotel Saski

odstępuje następujące dzieła po niższych cenach.

- Asnyk (El-y). Cola Rienzi, dramat w 5 aktach. Cena 2 złr. niż. na .30
Bartoszewicz Juljan. Historia pierwotna Polski, 4 wielkie tomy. Cena 14 złr. niż. na .4-
Szkice z czasów saskich. Cena 3 zł. 50 ct. niż. na .125
Studia historyczne i literackie. Cena 3-ch wielkich tomów 11:50 zn. na .3-

69 3-3

SKŁAD i PRACOWNIA WYROBÓW BLACHARSKICH A. PINKALSKIEGO w Krakowie ul. Grodzka I. 13.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną P. T. Publiczność, że otrzymałem wielką ilość Papieru listowego z kopertami i bez, jakoteż Biletów wizytowych w różnych kształtach i jakości i wykonuję druk na tychże po cenie nadzwyczaj niskiej.

A. Koziński w Krakowie, ul. Szewska 21

Pain-Expeller prawdziwy tylko ze znakiem „kotwicy”! Cięższym na podagrę i reumatyzm poleca się prawdziwy.

Table with columns: Kursy pieniędzy i papierów publicznych, Kraków, 23 lutego 1888. Rows include Ruble rosyjskie papierowe, Marki niemieckie, Obligacji, Listy zastawne.

Table with columns: płać, żądają. Rows include 6% galic. Zakł. Kred. Ziem., 5% galic. Banku Hipot., Losy, Warszawa, 23 lutego 1888., Telegramy.

Pociągi na kolejach żelaznych. od 20go Października br. Odchodzą z Krakowa: Do Lwowa: osobowy o g. 10:46 rano, pospieszny o g. 9:26 wieczór...

Pociągi na kolei Transwersalnej. Odchodzą z Podgórza Płaszowa: O godzinie 8 minut 28 rano do Skawiny Oświęcime, Suchy, Żywca, Nowego Sącza, Zagórza...